

Peter Svensson
070-2142349
peter.svensson@akeri.se

Vår ref
2026-3

Er ref
Fi2025/01806

Finansdepartementet
Jakobsgatan 24
103 33 STOCKHOLM

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

ann.fryksdahl@regeringskansliet.se

Sveriges Åkeriföretags remissvar på Fi2025/01806

Remiss av rapporten Hantering av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade

Sveriges Åkeriföretag är åkerinäringens branschorganisation och vi arbetar för en sund och lönsam utveckling av åkerinäringen. Cirka 4700 åkeriföretag med sammanlagt 38 000 fordon har valt att vara medlemmar hos oss. Åkerinäringen är en förutsättning för allt företagande och handel, för arbetstillfällen och för tillväxt. Åkerinäringen omsätter cirka 170 miljarder kronor, det vill säga ungefär 4 procent av BNP, och sysselsätter drygt 200 000 människor. Sveriges Åkeriföretag har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på innehållet i rubricerad remiss.

Inledning

Sveriges Åkeriföretag tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Konkurrensverkets rapport 2025:4 Förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade. Frågan om onormalt låga anbud är av central betydelse för åkerinäringen och för företagandet generellt.

Sammanfattande ställningstagande

Sveriges Åkeriföretag tillstyrker i huvudsak förslagen som syftar till att motverka oseriösa och icke-seriöst menade anbud.

Sveriges Åkeriföretag ser positivt på en förtydligad och mer enhetlig tillämpning av reglerna om onormalt låga anbud.

Sveriges Åkeriföretag anser att förslagen kan bidra till att stärka sund konkurrens, motverka kriminalitet och skydda seriösa företag.

Sveriges Åkeriföretag betonar vikten av att regelverket tillämpas proportionerligt och rättssäkert, särskilt med hänsyn till små och medelstora företag.

Sveriges Åkeriföretag understryker behovet av förstärkt avtalsuppföljning i praktiken – annars riskerar effekten av regeländringarna att utebli.

Allmänna synpunkter – betydelsen för företagande och åkerinäringen

Åkerinäringen är särskilt utsatt för:

- Låga marginaler
- Hård prispress
- Risk för osund konkurrens
- Förekomst av arbetslivskriminalitet

Onormalt låga anbud kan i praktiken innebära att:

- Lagstadgade löner och arbetsvillkor inte kan upprätthållas
- Skatter och avgifter inte betalas korrekt
- Miljö- och trafiksäkerhetskrav åsidosätts
- Leveransförmåga och kvalitet äventyras
- Långa underleverantörs led med kasakaderande prispress

För seriösa åkeriföretag innebär detta en dubbel risk: dels att förlora uppdrag till oseriösa aktörer, dels att konkurrensen snedvrids på ett strukturellt sätt.

Mot denna bakgrund välkomnar vi en tydligare reglering som stärker upphandlande organisationers möjligheter och skyldigheter att agera.

Synpunkter på de enskilda förslagen

Införande av en hjälpregel (30-procentsregel)

Sveriges Åkeriföretag ser positivt på införandet av en hjälpregel som anger att förklaring alltid ska begäras när priset understiger genomsnittet med mer än 30 procent.

Detta skapar ökad förutsebarhet, minskar risken för godtycklig hantering och ger stöd till upphandlare i praktiken.

Det är dock viktigt att regeln tillämpas som just en utlösande tröskel för förklaring, inte som ett automatiskt golvpris.

Upphandlande organisationer även fortsatt gör en individuell bedömning i enlighet med EU-rätten.

Förtydligande av det ömsesidiga förfarandet

Sveriges Åkeriföretag tillstyrker förtydligandet av ansvarsfördelningen.

Att tydliggöra att upphandlande organisation ansvarar för att precisera vilka delar som ifrågasätts och leverantören ansvarar för att visa hur kontraktet kan fullgöras är centralt för rättssäkerheten.

För åkerinäringen är detta särskilt viktigt då kostnadsstrukturer är komplexa (bränsle, personal, fordon, försäkring, miljökrav med mera). Ett tydligt och preciserat ifrågasättande möjliggör sakliga och seriösa svar.

Skyldighet att förkasta anbud utan tillfredsställande förklaring

Sveriges Åkeriföretag tillstyrker att skyldigheten att förkasta anbud utan tillfredsställande förklaring förtydligas och görs obligatorisk även i icke-direktivstyrda delar.

Detta är avgörande för att undvika att oseriösa anbud ändå accepteras och skapar likvärdiga konkurrensvillkor i hela landet samt stärker tilltron till offentlig upphandling

För åkerinäringen, där upphandling ofta sker enligt 19 kap. LOU, är detta särskilt betydelsefullt.

Begränsning i överprövning

Sveriges Åkeriföretag ser principiellt positivt på att endast de förklaringar som lämnats inom det kontradiktoriska förfarandet ska beaktas vid överprövning.

Detta främjar ordning och struktur i processen, minskar taktiska efterhandskonstruktioner samt stärker effektiviteten.

Dock måste undantaget för ”särskilda skäl” tolkas restriktivt och rättssäkert.

Särskilt om små och medelstora företag

Åkerinäringen domineras av små och medelstora företag.

Det är därför avgörande att:

- Regelverket inte leder till oproportionerliga administrativa bördor
- Upphandlande organisationer inte använder hjälpregeln mekaniskt
- Seriösa, effektiva och innovativa affärsmodeller inte misstänkliggörs

Låga priser kan i vissa fall bero på:

- Effektiv logistik
- Digitalisering
- Skalbar verksamhet
- Nya affärsmodeller

Regelverket måste därför fortsatt möjliggöra konkurrens genom effektivitet – inte enbart genom högre prisnivåer.

Särskilt om långa underleverantörsled

I transportnäringen är ibland långa underleverantörsled vanliga, särskilt vid större transportuppdrag. De skapar ofta utmaningar eftersom varje extra led gör det svårare att kontrollera arbetsvillkor, följa upp kvalitet och säkerställa att regler efterlevs, vilket i sin tur ökar risken för oseriösa aktörer och arbetslivskriminalitet. Långa underleverantörsled påverkas tydligt av förslagen att lättare kunna förkasta onormalt låga anbud. Eftersom långa kedjor är svårare att följa upp och ofta kopplas till kostnadsdumpning, dåliga arbetsrättsliga villkor och andra oseriösa metoder, blir det betydligt svårare för leverantörer att förklara hur ett mycket lågt pris är möjligt. Därmed ökar möjligheten att anbud som bygger på komplexa och otransparenta kedjor ifrågasätts och förkastas. Vilket är positivt för en sund konkurrens inom sektorn.

Avtalsuppföljning – avgörande för faktisk effekt

Sveriges Åkeriföretag delar bedömningen att stärkt avtalsuppföljning behöver utredas vidare.

I transportbranschen är det väl känt att problem ofta uppstår efter kontraktstilldelning och underleverantörsled kan dölja osunda upplägg samt att bristande uppföljning underminerar upphandlingens syfte.

Lagändringar utan stärkt och systematisk avtalsuppföljning riskerar att få begränsad effekt.

Sveriges Åkeriföretag anser därför att:

- Upphandlingsmyndigheten bör ges tydliga uppdrag att ta fram praktiskt stöd.
- Uppföljning av arbetsvillkor, miljökrav och leveransförmåga måste prioriteras.

Ikraftträdande

Sveriges Åkeriföretag delar bedömningen att ändringarna bör träda i kraft den 1 juli 2026, med övergångsbestämmelser för påbörjade upphandlingar.

Sammanfattande slutsats

Sveriges Åkeriföretag anser att förslagen i Konkurrensverkets rapport 2025:4 Förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade utgör ett viktigt steg för att:

- Stärka sund konkurrens
- Motverka arbetslivskriminalitet
- Skydda seriösa företag
- Förbättra kvaliteten i offentlig upphandling

För åkerinäringen är detta en central konkurrensfråga. Offentlig upphandling ska inte vara en arena för osund prisdumpning utan en marknad där effektivitet, kvalitet, säkerhet och regelefterlevnad premieras.

Med vänlig hälsning

Ulric Långberg
Samhällspolitisk chef

